

האומות המאוחדות המלצות מפריעות לדיבור

גייס טורס בודה, קטן קומה, רחב כתפיים ומוצק כסלע, שאף לרווחה בשעה הרביעית לפנות בוקר. הוא נעל את נעלי הבית שלו, סנדלים מתוצרת מקסיקו, ואמר "אוף!". לא היה בזה משום תמיהה: הוא עמד 12 שעות בצופות על רגליו, מארבע עד ארבע. אחר הצהרים התקיימה ישיבת הנעילה של אונסקו (מועצת אומים לענייני תרבות, מדע וחינוך) ואילו מתשע בערב ועד ארבע לפנות בוקר הופעלו הסמוקינגים, הפראקים ושמות הד' מחשוף של הגשים, לחוג את נעילת המושב. ככל אזרח, מורה. גייס טורס בודה נר לאב מקסיקאי שהיה נשוי לצרפתייה. כך ארץ שהיתה לו, כמוכן, אם צרפתייה, דבר שהגיע אותו לתרגם, בהיותו בן 19, את כתבי אנדרה גייד לפרסודית, ומשום כך הוא גם אוהב את פריס.

המקסיקאי בן ה-48 פירט בסעיף המקצוע בדרכו: משורר, רומניסטן, אסאיסטן, מבקר, מחנך, דיפלומט, מדינאי ומנהל אונסקו. מה שלא הדגיש: שלפנים שימש גם שר החוץ של מקסיקו. אולם לא פעילותו כשר חוץ אלא זו כשר החינוך הועיזה אותו במיוחד לשמש מנהל כלי של מועצת התרבות, המדע והחינוך של ארגון האומות המאוחדות.

משך שלוש שנים רצופות אירגן וניהל את אחד המבצעים העצומים ביותר בשדה החינוך. גרוב למיליון וחצי מקסיקאים (מתוך אוכלוסייה של 22 מיליון) היו נבערים מדעת, לא ידעו צורתה של אות. טורס בודה, שראה בחינוך לא קריאה וכתביה בלבד אלא אף בסיס למאמץ עולמי עבור השלום, הדימך קראטיה והצדק האנושי, התקין את הבעיה במקורה, בנה והקים בתי ספר, גייס מחנות של מורים, מתכנים ומדריכים, הטיל על כל מקסיקאי מגיל 18 עד 60, היודע קרוא וכתוב, ללמד מלאכה זאת לפחות למקסיקאי אחד נוסף. הוא גם לא שכח את האינדיאנים שאינם שומעים ספרדית, הגיש להם, במיוחד, תשישי חינוך בדיאלקט שלהם.

דגל בין רגלים. לאור הסיסמה "אנו עובדים לצורך המחר" אבל המחר מתחיל היום! התכנסו נציגיהן של 59 אומות בפי ריס למושב הששי של אונסקו. משך 21 יום נתקבלו 150 החלטות, ביניהן: הסכם טכני עם ישראל, סיוע לחינוך מאה אלף ילדי פליטים ערביים במרחב, חינוך אוהבי של האשה, יסוד ספריות נודדות של תרבות עמ' מית, שמירת קנייני תרבות במקרה מלחמה, מערכה במצוקת מחסור נייר העתונים.

בין 59 דגלי האומות שהתנוססו מעל לח' זית מלון מג'סיק שהפך בית אונסקו בלטה ששי מצד שמאל, בין דגלי עיראק ואיטליה, דגל ישראל. השתתפות ישראל במועצה עלתה 11 אלף דולאר איפשרה לה מלבד הישגים ממשיים (כהסכם הטכני) להשיע טענות מר סריות, כגון התנגדות לקבלת גרמניה.

לאן הולך הכסף? תקציב ההוצאות של אונסקו גרם לשעוריה בין חוגי המדינאים בכריס וגיוויירוק. מנובמבר 1946 הוצאי 13 מיליון לירות. המנהל זוכה במשכורת של 5000 לירות לשנה, בתוספת הוצאות; מזכירו

— 3500 לירות; עשר הסטנוגרפיסטיות שלו כ-1000 לירות לשנה לא אחת.

מנהל שרות העתונות קיבל 4000 לירות לשנה, העולות על חלום כל עתונאי, המשי-תלמות על ידי משלמי המסים 59- ארצות ומשחררות מכל תשלום מס. אך גם העתון גאים המזומנים לכתבת מאמר שאינו עולה על 4000 מלה עבור כתביעת של המועצה, זוכים במתאים לירות במקום עשר המקובלות. מותחי הביקורת לא הסתפקו בכך, הם פירטו שורה שלמה של פעולות הנראות, בעיניהם, מגוחכות כמעט: מצרים ומקסיקו שיגרו משלחות לחיפוש אוצרות אגדתיים (עשרת אלפים לירות); משלחת אחרת הורכבה באימ-פריה הבריטית על מנת לקבוע את מספר האג-אלפתיים ברחביה; משלחת אחת יצאה לח' קירת שבט אפיקאי לחתום בחריו מכ' בידות על דיבורם, אלא אם כן יעקרו את שיניהם הקדמיות; משלחת אחרת יצאה לבל-גיה למניית זרמי העתונות הבלגית. משלחת אחת נשארה בכריס, חקרה את מקורות המל-חמה ושוורשיה, הגישה דו"ח בן 12 סעיפים, קבעה: "שום דבר אינו מוכיח בודאות שה' מלחמות יש בהן הכרח ואין להימנע מהן".

ספרד

המועדון הסגור

לא מזמן תיאר מדינאי ידוע את האמנה האטלנטית כמועדון סגור, שפעם התחיל כע' סק קטן ועלוב ועתה מקבל רק חברים בעי-לי פרוטקציה חזקה. אחד המועמדים המד-קים בעקביות ובעקשנות על דלתות המועדון רחיייהדולרים הוא פרנסיסקו פרנקו, רוזן

הפלדמרשל ארוזן רומל היה איש בעל דעות מוחלטות מאד על בני אדם. הוא לא אהב הרבה אנשים, וכשלא אהב אותם הביע זאת בכירור ובחריפות בזכרונותיו, שכתב בעצם ימי המלחמה, ניסה להשימדם, אך ה'

נציגי ישראל: משה אבידור, שמואל סמבורסקי ואביעזר שרזש... אף המחר מתחיל היום...

ספרד. אולם חברי המועדון האירופאיים לא חשבו לפתוח את הדלת למועמד החדש. הם עדיין זוכרים כיצד לפני עשר שנים בבלד, סימל פרנקו את שיא הריאקציה.

אולם תחת לחץ ארצות-הברית, מתחילה כל הבעיה לבלוש צורה אחרת, המתאימה יותר למציאות המלחמה הקרה. ככל שהקור נמוג והמלחמה מתחממת, גובר קולן של ארצות-הברית והעתרבותן בענייני המערב מתרחבת. עד לפני זמן קצר היתה אמריקה מוכנה להענות לרגשי שותפיה האירופאיים אולם עתה נשתנו פני הדברים.

הפעולה הממשית הראשונה בכיוון זה הי' תה שיגור האדמירל פורסט שרמן לשיחות גישוש עם פרנקו. כאשר האדמירל נפטר לפתע, פירסם דו"ח אצ'יסון, שר החוץ הא-מריקאי, הודעה כי כוונתו להמשיך באותו קו שרמן החל בו: "השלטונות הצבאיים תמימי-דעים, כי ספרד בעלת ערך אסטרטגי גדול להגנת המערב".

אחר דו"ח על השיחות שהיו לו עם האנגלים והצרפתים במשך חודשים רבים להכללת ספרד באמנה האטלנטית, אולם לא מצאנו שום שפה משותפת בענין זה ולא יכולנו להגיע לידו הסכם כלשהו. בכל אופן, בגלל חישובים אסטרטגיים, החליטו ארצות-הברית להמשיך את השיחות עם ספרד.

אנחנו בינמנימים. החלטה זו מוע' מדת כהחלטה הנוגעת לארצות-הברית בלבד, אינה מחייבת את כל חברי האמנה. מדינות מערב אירופה אינן נדרשות להצטרף למ' דיניות החדשה אם הדבר אינו מוצא חן בעי-

ניהן. השאלה היחידה העומדת עדיין אינה עורר את חוזה כזה כדאי כי אם: כמה הוא יעלה.

תמורת בסיסים אויריים וימיים, דורש פרנקו שיקום הכלכלה הספרדית, ציוד צב' אי והעלאת רמת החיים בארצו. וזהו כמוזן דבר שקשה להעריך במושגים של דולרים וסנטים.

"אנחנו היחידה בין ארצות אירופה המ' ערבית שהצלחנו להתקיים ללא כל תמיכה או עזרה," מכריזים הספרדים. לכן, אם ייכר' סו לאמנה, יראו הספרדים את זאת כשותפות בין ריבוניים, אשר להם מטרה משותפת: לחימה בקומוניזם. ואילו ארצות-הברית רוי' אות בחוזה צעד נכון מאד, הסכני מאד. מדוע לחכות עד שתפרוץ המלחמה ומחירה של ספרד ככתב-ברית יעלה? מדוע לא יבטיחו לעצמם בסיסים היום, כשספרד זקוקה לכ' סף ומוכנה לקבל מחיר הגיוני יותר? "אין כאן מקום לסנטימנטים," הם חוזרים ומד' גישים. "מלחמה, ככל דבר אחר, הנה עניין של עסקים טובים, ואל ישכח העולם שא' נחנו בינזמנים מעל לכל."

גרמניה

אות לזריחת השמש?

הפלדמרשל ארוזן רומל היה איש בעל דעות מוחלטות מאד על בני אדם. הוא לא אהב הרבה אנשים, וכשלא אהב אותם הביע זאת בכירור ובחריפות בזכרונותיו, שכתב בעצם ימי המלחמה, ניסה להשימדם, אך ה'

נציגי ישראל: משה אבידור, שמואל סמבורסקי ואביעזר שרזש... אף המחר מתחיל היום...

גסטפו שמה קץ לחייו לפני שהצליח לבצע את ההשפדה. הזכרונות נשארו ופורסמו בי גרמניה, ובהם הערכות שליליות ביותר על אנשים חיים ומתים. מסתבר שלא אהב את גרינג, את המרשאל קסלרינג, את היטלר, אבל פחות מכולם אהב את "אבא רמקה", מפקד חטיבת צנחנים גרמניים שקראה לעצמה "השדים הירוקים" (מפני שאנשיה חבשו כומ' תות ירוקות) בחזית אל-עלמיין.

חוסר אהבתו של "שועל המדבר" נבעה מסיבה פשוטה. הצנחנים היו מפונקים, רגי' לים לזכויות יתר מכל המינים. בהיותם משוכ' נעים שהם שוים יותר מאשר חיילי רגלים וסנקיסטים פשוטים, דרשו מנות מיוחדות, רכב ממונע, הוצאה תכופה מקחי החזית והחזקתם בעורף כעתודה. רומל, שהקפיד מאד על חלוקה שווה של סבלות חייליו, שה' יו להם רק כמויות זעירות של אספקה (מפ' ני שהבריטים השמידו את רובה בים התיכון ובכבישי אפריקה הצפונית) שאו התנהגות זו. הצנחנים היו שייכים לחיל האויר, היחידה שהיתה מקורבת במיוחד לפיהרר. מפקד החייל, גרינג, נכנס ויצא במפקדתו של היט' לר' והביא בפניו את תלונותיו אישית, דבר שרומל, כמפקד חזית, יכול היה לעשות רק לעתים רחוקות מאד.

המשבר הגדול ביחסים בין רמקה ורומל בא בימי אל-עלמיין. פקודה טפשית של היט' לר, שרומל בו לו, כאיש עורף שלא הבין את צרכי החזית, עיכבה את הנסיגה אחרי שהבריטים הבקיעו ביתרון נשקם העצום את

* היטלר היה נוהג לומר: "יש לי חיל אוירי נאצי, צי קיסרי וצבא ריאקציוני."

הקיום הדלילים של רומל. בגלל עיכוב זה בניסיה לא היתה לרומל אפשרות להציל את חיל הרגלים הבלתי ממונע. חיל רגלים זה מנה את מרבית הכוחות האיטלקיים, ואת הבריגדה של רמקה. ייתכן שרומל יכול היה להציל את אנשי רמקה, אולם הוא לא רצה

ביצוע: הנוכחת מירנה דויי... ונולה במליוני לירות

שיאשימוהו שהציל את כל הגרמנים, והש' איר את האיטלקים בבוק.

אולם רמקה היה, נוסף לכל, מפקד קרבי לדוגמה. הוא צעד עם 600 אנשי האחרונים בעורף הבריטים, התנפל על שיירותיהם, לכד' כמות גדולה של מכוניות ובגזין, העלה את אנשיו על המכוניות, הבקיע לו דרך בין הבריטים, חזר אל הכוחות הגרמניים הנסי' גים. כשראה אותו רומל מופיע מתוך המדבר לא האמין למראה עיניו, שיבת אותו בפומבי על הישגו. אבל הסכסוך בין השניים לא שכך, ורמקה הודיע באמצעות המרשאל קסלרינג (מפקד חיל האויר הגרמני במרחב הדרום, שרומל חשב אותו לאחראי לאי-קבלת האס' פקה הדרושה) וגרינג להיטלר כי רומל הפ' קיר אותו בלי כל הצדקה.

עם תום המלחמה הלכו כל גיבורי מפקד זה איש איש לדרכו. רומל הוכרז בפקודת היטלר לאבד את עצמו לדעת, אחרי שגנ' גלה כי השתתף בקשר המפורסם נגדו. גרינג איבד את עצמו לדעת לפני שהספיקו לת' לוחו. קסלרינג הושב בבית סוהר בריטי ב' גרמניה בעוון פשעי מלחמה ורמקה חיכה להודמנות כדי להחיות מחדש את רוח חיילי המלחמה הגרמניים ולנקות את כבוד הצבא הגרמני בעיני העולם.

כסא שמור למרשלי. לא מכבר עלה "אבא רמקה" (כנוי חיבה שניתן לו על ידי חייליו) על במת הנאומים בברונסוויק, שם כינס 5000 מצנחניו לשעבר. כשהופיע לעיני הקהל, קמו הנאספים על רגליהם והשמיעו בהתלהבות את ההמנון הישן דויטשלאנד איבר אלס. נטל זו פרחים והניחו על כסא שהושאר ריק במרכז הבמה.

"כסא זה," הודיע רמקה, "שמור לאלברט קסלרינג, שפקד עלינו באיטליה ובחזית המע' רב, ואשר היה צריך להיות בינינו הערבי!" כתשובה פרצו השדים הירוקים בשירה אדירה של המנון חטיבתם: "התראה את השחר בש' מי המורה, אות לזריחת השמש!"

פלדמרשאל קסלרינג, בעל האף הרחב, בן 66, הדומה יותר לסרסור בכורסה מאשר לגנרל מצצועי, והכלוא עדיין, הפך את מכבר למרכז התנועה לניקוי שמו של הצבא הגרמני. תחת הכותרת "צדק, צדק לא רח' מינו", החל השבועון ההמבורגי דר שטרן (הכוכב), בעל תפוצה של מיליון טפסים, ב' מערכה גדולה לשיחרור "מנהיג האויר, דרום" לשעבר. נצחון המערכה הובטח כמעט לחלוטין כשנתקבל במערכת מכתב שעורר התרגשות רבה. חתם על המכתב: המרשאל הבריטי אלכסנדר, רוזן טוניס, לשעבר מפ' קד הכוחות הבריטיים במזרח התיכון, בצפון אפריקה ובאיטליה, כיום מושל קנדה.

* ההמנון חובר לפני 100 שנים על ידי גרמני דימוקראטי, כשיר מרד נגד המלכים הגרמנים שמשנו את איחוד המדינה. הוא נב' קבל כהמנון אחרי הקמת הרפובליקה ב' 1918, הושאר על ידי הנאצים שציפרו לו, כהמנון שני, את המנון פלוגות הסער שלהם. אחרי הפהלה ביטל המשטר החדש את הבית הראשון, קיבל כהמנון את החדש השלישי של אותו שיר, המתחיל במלים "אחדות וצדק וחופש" והמצלצל יותר דימוקראטי.

נציגת הודו בין היפאנים... אנו עובדים למען המחר...

* לישראל הצטרפו ארגונייה והפיליפינים; אך נציגי ישראל לא מצאו לנכון לצודד בעמ' דת הפיליפינים שהצביעו נגד קבלת גרמניה שלה, יפאן.